



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## Universitätsbibliothek Paderborn

### **Theologia Moralis Universa, Complectens Omnia Morum Præcepta, Et Principia Decisionis Omnium Conscientiæ Casuum, Suis Quæque Momentis Stabilita**

Ad usum Parochorum, & Confessariorum

Continens Tractatus De Virtutibus Moralibus, De Justitia Et Jure Et De  
Contractibus

**Antoine, Paul-Gabriel**

**Ingolstadii, MDCCXXXIII.**

**VD18 90392159**

Q. 2. Quænam sunt obligationes locatoris, & conductoris ad se invicem?

**urn:nbn:de:hbz:466:1-40993**

Q. 2. *Quenam sunt obligationes locatoris, & conductoris ad se invicem?*

Resp. I. *Ex communi*, locator tenetur I. Aprire conductori vitia rei locandæ, ut dixi de te vendenda: nam locatio, & conductio iisdem regulis consistunt. Alioqui tenebitur conductori de damno, etiamsi illud vitium locator ignoret, sed culpabili er, ex l. 19. ff. locati, ibi: *Si quis dolia vitiosa gnarus locaverit, deinde vinum effluerit, tenebitur in id, quod interest, nec ignorantia ejus erit excusata.* Quia locator tenetur expendere diligenter, num res, quam locat, sit apta usui, ad quem datur, nec noxia; idque postulat æquitas, & natura locationis, quæ instituta est in commodum utriusque contrahentis.

2. Tenetur ad impensas necessarias tum ad reparationem rei locatæ, tum ad convenientem usum ad quem locatur: nam debet reddere rem aptam ad usum conductoris, etsi hanc aptitudinem amiserit, eandem reddere, cum pretium propter usum accipiat, l. 15. ff. locat. Quòd si à conductore aliquid in hunc finem fuerit necessario impensum, v. g. in curationem equi, restorationem domûs, &c. tenetur locator id rependere, ex l. 55. ff. locat. nam si talis obligatio oritur ex commodato, quod gratis fit, à fortiori exurgit ex locato, in quo merces accipitur. Item tenetur ad onera publica ad eam pertinentia, nisi aliter conventum sit, servata æqualitate.

3. Te.

3. Tenetur remittere pretium locationis pro eo toto tempore, quo conductor non potuit uti re, vel operâ locatâ; si impedimentum proveniat ex parte locatoris, vel rei locatæ, ex l. 27. & 3. ff. *locat.* nam conductor non censetur promittere pretium, nisi quatenus re locata uti, aut frui poterit, quantum est ex parte locatoris, & rei locatæ; & tunc nihil esset, quod pretium mereretur. Agrorum autem locator tenetur pensionem totam remittere colono, si hic sine suâ culpâ, sed ob sterilitatem, vel grandinem nihil recipiat, vel si vi tempestatis, hostium depopulatione, aut incendio absque Coloni culpa segetes pereant etiam collectæ in manipulos, l. 15. ff. *locat.* quòd si Colonus aliquid receperit, sed sterilitas, vel jactura fuerit magna, tunc locator tenetur imminuere pensionem pro rata, *nisi cum ubertate præcedentis, vel subsequenti anni valeat sterilitas compensari.* cap. 3. de *locat.* quæ intellige, nisi Colonus convenerit ab initio, ut quovis eventu solvere teneatur integram pensionem, quæ ob hoc onus minor sit, ex l. 9. ff. *locat.* nam tunc conductor cedit jure suo, quod compensatur.

4. Si rem locatam Dominus vendat, debet ea lege divendere, ut conductor eadem conditione apud emptorem maneat; à quo si domo, vel fundo pellatur, tenetur venditor conductori de damno, l. 25. ff. *locat.*

5. Tenetur ad non privandum conductorem

rem

rem re locata antè terminum constitutum, alioqui tenebitur ad interesse: quia conductor per contractum acquisivit jus utendi, vel fruendi reusque ad illud tempus. Excipiuntur, cap. 3. *de locat* & l. 3. *Cod. de locat.* quatuor casus, in quibus conductor ante terminum amoveri potest. 1. Si casus improvisus accidat, ob quem res locata sit necessaria Domino, ut incendii, matrimonii, &c. 2. Si res locata, v. g. domus egeat refectione, seu instauratione, sed remitti debet pensio pro residuo tempore. 3. Si conductor pensionem per biennium non solverit. 4. Si re locata ad malos usus, vel ad damnum inferendum utatur, aut rem destruat.

Denique Locator tenetur rem non locare ei, qui eam malè usus est: quia hoc esset ei dare occasionem, seu commoditatem peccandi, ejusque peccatis cooperari, perinde ac si daret enssem ei, quem sciret uti velle ad duellum.

*Resp. II. Ex communi* Conductor tenetur 1. Uti re locata juxta boni viri arbitrium, & non ad alios usus præter concessos: nam qui usurpat usum aliquem rei alienæ sine consensu Domini, peccat contra justitiam.

2. Tenetur pro illius conservatione eam curam adhibere, quam diligentiores, ac prudentiores in re sua simili impendere solent. Quare si ex ejus culpa lata, vel levi, res pereat, aut deterior fiat, tenetur ad restitutionem: nam contractus cedit in utriusque utilitatem. Imò tene-

tenetur etiam de culpa famulorum, operario-  
rum, & eorum, quos admittit, si ex negligenti-  
a non impedivit, vel si idoneos non condu-  
xit, vel malos homines admisit, l. 11. & l. 25.  
ff. *Locat.* Item curare debet, ut nullum de-  
trimentum Dominus patiat, sive quoad jus  
rei, sive quoad ejus substantiam, & tenetur de  
casu fortuito eveniente ex eo, quod aliquid  
egerit contra pactum, l. 11. ff. *locat.*

3. Tenetur ad impensas modicas, & quo-  
tidianas necessarias ad conservationem rei  
conductæ, v. g. ad equi alimenta.

4. Tenetur pensionem statim tempore solve-  
re, nam hæc tunc ex justitia debetur: unde si  
sit in mora culpabili, tenetur locatori de in-  
teresse, l. 17. *Cod. de locat.* Quod si re con-  
ducta uti, vel frui non potuerit, ob causam  
non proveniente[m] ex parte sua, v. g. ob bel-  
lum, vel si domus ex parte corruat, si equus  
morbo afficiatur, non tenetur solvere pensio-  
nem pro eo tempore, ex l. 27. & 33. ff. *locat.*  
ob rationem supra dictam. At si non possit  
ea re uti, aut frui, ob causam ex parte sua licet  
sine culpa sua proveniente[m], tenetur totam  
pensionem solvere, etiam pro toto tempore  
quo non potest uti: nam æquitas postulat ut  
locator damnum non patiat, ob causam su-  
pervenientem ex parte conductoris, & sicut  
conductor non tenetur solvere pensionem,  
quando potest uti re conductâ ob causam  
provenientem ex parte locatoris aut rei loca-

ta: ita par est, ut locator percipiat pensionem quando conductor non potuit uti re conductâ, ob causam ex parte sua proveniente.

5. Tenetur rem conductam non dimittere ante terminum constitutum: alioqui tenetur solvere integram pensionem, perinde, ac si eâ re usus esset, nisi ejus usus impediatur ob causam non proveniente ex parte sua: quia tenetur servare contractum, l. 53. ff. *Locat.* Porro nisi aliter conventum sit, conductori licet rem sibi locatam locare alteri, æquè idoneo, qui primo conductori tenebitur pensionem solvere, & hic primo locatori, l. 6. *Cod. de locat.*

6. Rem locatam completo locationis tempore restituere locatori: nam non habet jus eam diutiùs detinendi; aliàs tenetur de damno.

*Not.* Licet rei locatæ periculum maneat penes Dominum, tamen ex l. 23. ff. *de reg. jur.* potest apponi pactum, ut conductor præstet casus fortuitos, & in se suscipiat periculum omne rei locatæ. Sed hoc onus imminutione pretii compensari debet: alioqui esset inæqualitas, ideóque injustitia.

Q. 3. *Quænam sunt observanda circa locationem operariorum, & famulorum?*

*Resp.* *Ex communi sententia Doctorum ista.*  
I. Ju-